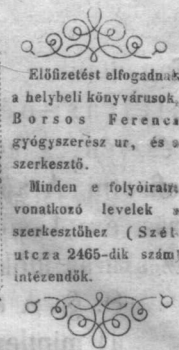

Megjelenik havonként háromszor, egy-egy iven, negyedélt alkban, közhatsnu tartalommal.

Előfizetheti egy idényre, vagyis félve: helyben, házhoz hordással 4 frt. 50 kr., vidékre, postán küldve 2 frtal. Egyes szám ára 10 ujkr.

HORTOBÁGY.

FOLYÓIRAT.

Előfizetést elfogadják a helybeli könyvtársok, Borsos Ferenc gyógyszerész ur, és a szerkesztő.

Minden e folyóirat vonatkozó levelek a szerkesztőhez (Szécutca 2466-dik szám) intézendők.

1862.

13. szám.

Márt. 1.

Pályázati hirdetés.

„Készíttessék egy javaslat, következő kérdésre: mily erővel, hol és miképen lehetne Debreczenben, a legalkalmasb helyen, — a városhoz közel, — egy, a lakosság jellemével összeférő, egyszerű, de a kívánt czélnak lehetőleg megfelelő gazdasági intézetet felállítani? — Fejtessék ki egyszersmind: mikép lehetne Debreczen város birtokos polgárait, az újabb és czélszerűbb gazdálkodásra, — a marhatenyésztés különös tekintetbe vételével — serkenteni? jelentessék ki továbbá, mi jó és mi káros van, a városunkban jelenleg fennálló birtoklási szabályokban, és mikép volnának azok rendezendők? — fejtessék ki végre egy, Debreczenben alapítandó gazdasági egyletnek szüksége, és készíttessék tervjavaslat ezen egylet alakítására.“

Pályadíj: 10 darab arany, melyet az aránylag legjobb, egyébiránt absolut becsü pályamű szerzőjének, helybeli polgár t. Szikszay József ur kifogás nélkül ki fog fizetni.

A pályaművek idegen kézzel olvashatólag leiratva, füzve, lapozva, jeligével és a szerző nevét rejtő jeligés levélkével ellátva, f. évi Junius első napjáig küldendők a „Hortobágy“ szerkesztőségéhez. A határidőn túl érkezendő művek nem pályázhatnak.

A művek megbirálása és a dijnak odaitélésére, a pályadíjt tűző Szikszay József ur által kijelölendő bizottmány, Junius elsején fog a „Hortobágy“ban megneveztetni.

A pályadíjt nyerendő mű a „Hortobágy“ban fog közzétéetni.

A debreczeni Kertészetiegylet ügykezelési szabályai.

1. §.

Ez egylet működre három ágra oszlik:

- a) Gyümölcsfa és szőlőtenyésztésre;
- b) Konyhakertészeti és gazdasági-növényekkel való kísérlettételre, és magtermelésre.
- c) Diszkertészetre.

2. §. Az igazgató választmány feladata, hogy ezen működési ágak életbeléptetése iránt tervjavaslatokat terjeszsen a közgyűlés elébe, és azon irányokban, az egylet működését minél hatályosabban, terjedelmesebben, korszerűbben, és eredményesebben vezesse.

3. §. A tagok kétfélék; alapító és részvényes tagok.

4. §. Alapító tagok: a kik legalább is 25 fr. o. é. öszletet fizetnek be egyszerre, az egylet pénztárába. Ők ezen öszlet befizetéséről egy alapítói részvényjegyet kapnak, mely jegyért külön 50 kr. dijt fizetendő.

5. §. Részvényes tagok: a kik évenként 2 frt dijt fizetnek.

6. §. Az egyletnek alapító vagy részvényes tagja lehet minden önállással bíró egyén; azonban a részvényes tag, három évnél kevesebb időre alá nem írhat; sőt az aláírásakor kijelentheti, hogy aláírását 6 vagy 10 évre terjedőleg teszi.

7. §. A tagságra való aláírás bármikor el-

fogadtatik, és az a pénztárnoknál teljesítendő az aláírási-névkönyvbe, de az aláírásnál, a részvényes köteles egy évi részvénydíjt rögtön lefizetni. A kötelezett évek száma, mindig az aláírási év 1-ső napjától kezdve számítatik, habár az aláírás időközben történt volna is.

8. §. A tagok jogai és javadalmai:

a) minden egyleti tag szavazattal bír a közgyűlésen;

b) az egylet kerteit maga vagy családja tagjai akármikor meglátogathatják;

c) az egylettől eladóvá tett ültetvényekből és magvakból, a tagok részére évenként meghatározandó mennyiséget, — melynek száma azonban az ültetvényekből, az egyes részvényesek részére, 25 darabnál több nem lehet, — egy harmaddal ($\frac{1}{3}$) olcsóbb áron kapják, mint a nem egyleti tagok; oltóág pedig részökre, a választmány által kijelölt ültetvényekről, ingyen adatik.

9. §. Az alapító tagok előnyei a következők:

a) kétszer annyi számú ültetvényeket kapnak tagsági áron, mint a részvénydíjas tagok;

b) halál esetére, ha egyenes örökösük van, ezek legidősbikére száll át az alapító tag joga. Ha nem marad egyenes örökös, akkor az alapítvány az egylet tulajdonává válik.

10. §. Az olyan nem helyben lakó egyéneket, kik a kertészet, vagy ezen egylet érdekei körül érdemeket szereztek magoknak, a közgyűlés az egylet tiszteletbeli tagjaivá választhatja, s erről őket saját oklevél átküldésével értesítheti; de az ilyen tagok, az egylet javadalmában való részesüléshez jogot nem tarthatnak.

11. §. A pénzalap alakul:

a) az alapítványokból;

b) a részvénydíjakból. Ezt minden tag köteles évenként, legfeljebb April végeig befizetni; s annak befizetése előtt, részére a tagsági illetmény ültetvények ki nem adatnak;

c) az egylettől eladóvá tett árucikkek árából.

12. §. Az alapítványok tőkésítendőik; és pedig vagy kamatra adandók, vagy az egylet jövedelmező beruházásaiba fektetendőik; ugy azonban, hogy azok rendes kamatjáról külön számadás viltetvén, csupán ez és az évenkénti részvénydíjak fordíthatók az évi kezelési költségekre.

13. §. Az egylet ügyei vezetését és igazgatását, a közgyűlés és igazgató választmány viszi.

14. §. Rendes közgyűlés évenként három tartatik, u. m. január, april és október hónapokban. A januári közgyűlés választja meg az igazgatóság tagjait, és vizsgálta meg az elmúlt év számadásait.

15. §. Közgyűlés elébe tartozó tárgyak a következők:

a) az elnökök, jegyző, pénztárnok, s vál. tagok megválasztása;

b) az évi számadások megvizsgálata;

c) minden jelentékenyebb építkezés elhatározása; és fekvővagyon szerzése, vagy a meglévő eladása.

d) a hivatali fizetések megállapítása.

e) az eladandó cikkek mennyiségének és árának, az egyleti tagokat illető ültetvények számának, — a választmány javaslata nyomán való megállapítása.

f) az egyletet kötelező szerződések helybeshagyása. — A közgyűléseket az elnök vagy alnök vezet; ha pedig mind kettő akadályozva lenne, a közgyűlés azon egy gyűlésre, maga választ felkiáltással elnököt, a jelenlévő tagok közül.

16. §. Az igazgató választmány áll: az elnökökből, 9 rendes és ugyan annyi rendkívüli választmányi tagból, jegyzőből, pénztárnokból és igazgatóból. Ezek, — az igazgatón kívül, — mindnyájan szavazattal bíró tagjai a választmánynak; és a jegyző és pénztárnok is csak az egylet tagjai közül választhatók.

17. §. Az elnököket, jegyzőt és pénztárnokot mindenkor titkos szavazattal, a rendes választmányi tagokat, közgyűlés tetszése szerint titkos szavazattal, vagy felkiáltással, a rendkívüli választmányi tagokat pedig mindig csak felkiáltással választja.

18. §. Az elnök, alnök, jegyző, s pénztárnok, és a választmányi tagok egy évre választatnak.

19. §. Az igazgató választmány feladata: az egylet ügyei igazgatása, vagyonának minél czélszerűbben és hűségesebben való kezelése, és az oda való lörekedés, hogy az egylet feladata minél korszerűbben, terjedelmesebben, és haszno-

sabban megközelítessek. — Minden kiadás a választmány üléséből utalványoztatik. 20 frtíg az elnök is utalványozhat.

20. §. A választmányi ülés hogy érvényes határozatot hozzon, legalább 5 tag jelenléte szükséges.

21. §. A közgyűlés és igazgató választmány határozatai fogatosítottatása, az elnökség kötelessége.

22. §. Az egyeslet kertei, közvetlenül az igazgató kertész felelős kezelése alatt állanak. Ő a teendőik sorozata iránt, a választmány elébe időnként jelentést teszen, és annak rendelkezéseit fogatosítja. A kerti munkálatok végezése, egyenesen az igazgató kertész feladata.

23. §. Az elnököknek jogukban áll, a választmányi tagok közül, magok mellé még két tagot választani, kik nékiek a végrehajtásban segédkezet nyujtsanak.

24. §. Egyébiránt kívánatos, hogy az igazgató választmány minden tagja, minél gyakrabban meglátogassa az egyeslet kerteit, hogy így a dolgok meneteléről, közvetlen tapasztalata és ösmérete lehessen.

Névtelen Óda.

Hát bilinescsörgés szomorú zenéje,
Elhaló hörgés zokogó siráma,
Összaszótt halvány alakok keserve
Üldenek engem?

Mindig és mindig csap a bárd fejemhez,
Bár Marathonnál diadalt arattam,
S vérvirág hintett mezején Mohácsnak
El nem epedíem.

A halál jégujja kapart nekem sirt,
Szenvedő martyr nevem ember óta,
Népek, országok velem elbukának,
Sirt az igazság.

Még sem ölhettek meg egészen, újra
Fölvirágoztam tetején a sirnak:
Mint az új-év, mint az idő, mely önnön
Romjain épül.

Rázza a sártó az eget dühében.
Rajta! ott csak képe darabja reng, míg
Ő magas fenségben uralg fölötte,
Ezredek óta.

Csak rabold a nap sugarát halandó!

— Mindenik sugár lövel érte ezret. —

Csak kerits börtönt, fala közt a lég nem

Veszti el éltét.

A világosság ragyogó mezében,

Ősi gránitnál örökebb talapra

Állva zeng ajkam, hogy örök szabadság

Honja az égköz.

En az istennek vagyok ősbeszéde,

A jövődőség vagyonul öröklött;

Létem ősbibb, mint a világ s kimúltán

Élve mosolygok.

Balogh Ferencz.

Közelet.

Szinügyegyleti választmányunk mult hó 2-kán tartott ülésében, a jegyzőkönyv hitelesítése után, bemutatott a nemzeti színháznak, az egyeslet részére áttekintés végett átküldött könyvjegyzéke. — A választmány elérkezettnek látva azon időt, melyben az állandó színház könyvtárának alapja megvetessék, egyeslet jegyző Dr. Popper Alajos urat megbizta, hogy e sorozatból, Mártonffy Frigyes ur hozzájárultával, 10 színművet kiszemeljen, melyeket az egyeslet, saját költségén még ez idén meg fog hozatni.

Továbbá felolvastatott L. Hollósy Kornélia Reszlerhez intézett levele, mely kivonatban így szól:

Pest Febr. 18. 1862. — Kedves R. ur! E pillanatban vettem f. hó 17-kén kelt becses levelét; melyre kívánsága, de ohajtásom szerint is, sietek azonnal válaszolni. — Már rég vágyam és ohajtásom levén, az általam is nagyra becsült debreczeni közönségnek művészetemet bemutatni: természetesen fogja kegyed találni az örömet, melyet nekem Debreczenben vendégszerepekre meghívó levele okozott. — Azonban kegyed legjobban fogja tudni, hogy én, mint a nemzeti színház szerződött tagja, az intézetet, az igazgatóság engedélye nélkül el nem hagyhatom, és így nézetem szerint legjobb, és a célhoz legkönnyebben vezető mód lenne az, ha a debreczeni szinügyi Bizottmány t. tagjai közül valaki felrándulna Pestre, a hol is szóval, sokkal könnyebben és gyorsabban lehetne ezeket tisztába hozni, mint levéllel. — A szerepek megválasztására nézve legjobb lenne, ha kegyed nekem a netán feljöendő bizottmányi tag által a játékrendét megküldené, melyből aztán én majd választanék. — A mi a fellépti díjakat illeti: igyekezni fogok azokat annyira mérsékelni, hogy fellépteim kegyednek kárára ne legyenek. — Fogadja őszinte köszönetemet azon örömmel

és megiszteltetésért, melyet nekem kegyed meghívása és azon biztosítás nyújtott, miszerint Debreczen városban szives fogadtatásra számolhatok, stb. — L. Hollósy Kornélia

A tisztelt művésznő e becses sorait a választmány kedvesen fogadta, és választmányi tag Komlósy Lajos urat azzal bizta meg, hogy mint a választmány meghatalmazottja Pestre utazván, magát a t. művésznő, a többi vendégszereplendő és a nemzeti színház igazgatóságával érintkezésbe tegye és a vendégszereplések felett intézkedjék.

Különösen meg kell jegyeznünk, hogy Hollósy Kornélia, eddig tulajdonkép még sehol sem volt vendégszerepleni, (szülőföldén Temesvárott is csak hangversenyben lépett fel), s hogy hozzánk lerándulását különös szerencsének tekinthetjük, melyet szives fogadással viszonzni kedves feladatunk.

A pályázat ügyében a teendők nagy tömege miatt végmegállapodás nem jöhetett létre, és a t. közönség, csekély késedelmén épen nem fog megbotránkozhatni, ha meggondolja, hogy 31 pályaműnek csak átoltvasása is, több heti időt vesz igénybe.

Helybeli ref. főisk. tanár Csányi Dániel ur aláírást hirdet, néh. Kerekes Ferencz debreczeni tanár és m. t. t. tag. „A fensőbb mértan valódi alapelveiről” czimű, hátrahagyott művére. — A 15—16 ivre terjedő, és szerző arczképével diszesített mű előfizetési ára 1 frt 80 kr., mely összeg azonban csak később megjelölendő helyen és időben lesz befizetendő. 10 aláírást gyűjtő egy t. példányt kap ráadásul.

A magyarországi vízkárosultak javára adakoztak Debreczenben: A gőzmalomtársulat 500, a takarékpénztár 100, Simonffy Sámuel 25, Vértessy István 5, Simonffy Imre 5, Fráter Imre 5, Szilágyi Lajos 1, Marjalaky Dániel 1, Katinszky Antal 2, Redl György 1, Kiss Sándor 1, Schenk Jakab 5, Dr. Kain Albert 2, Veréb József 1, Komlóssy Imre 2, Laky Lajos 2, Dalmi Károly 2, Kulcsár Dániel 2, Kovács István 1, Kovács János 5, Somosy Albert 3, Joó József 1, Budaházi István 1, Bodó Sámuel 1, Pap Ferencz 1, Orbán Pető 2, Bösörményi Károly 2, Kacs Kovics Iván

2, Kaffka Károly 2, Ujházi Károly 1, Kálmánczhey Gábor 2, Abrányi Aurél 5, Göll Nándor 5, Strelisker Manó 2, Szikszay József 2, Kovács Dániel 5, Nánássy Ferencz 1, Varga Lajos 1, Fáncovcics Mátyás 1, Csillag Sámuel 1, Sárváry Jakab 1, Oláh Károly 2, Mészáros József 1, Uray József 2, Tóth Antal 2, Vincze Viktor 1, Ármós Bálint 2, Brunner Ede 2, Frics Józsefné 1, Illéssy György 1 frral, Darvas Albert 2 darab cs. arannyal, összesen 724 frt és 2 darab arannyal.

Továbbá adakoztak: Leblovics János 20 kr, Csukás András 20 kr, Kovács Mária 20 kr, Erdélyi József 14 kr, Sz. T. 20 kr, Valaki 40 kr, Szentpéteri János 1 frt, Kollner Illésné 5 frt, Mercse Antal 20 kr, Nagy Lajos 20 kr, Nagy Sándor 20 kr, Weisz Mayer 10 kr, Kovács Lajos 1 frt, Sarkadi Mihályné 20 kr, Fodor Sándor 10 kr, Halgató Mihály 20 kr, Both József 20 kr, Szabó János 20 kr. Hatvani Gábor 1 frt, Demjén István 20 kr, Szathmári Gábor 10 kr, László György 10 kr, Jónás Leopold 20 kr, Both József 10 kr, Nagy Sándor 10 kr, Vértesi Sándor 10 kr, Papp János 20 kr, Erdődy Dániel 20 kr, ifj. Pap János 20 kr, Csanak Istvánné 40 kr, Köblös Mihály 20 kr, Gönyei Károly 1 frt. összesen 14 forint 14 krajczár.

Bencze János 20 kr, Harsányi Imre 10 kr, Csapó Mihály 10 kr, Faragó János 1 frt, Nagy Ferencz 10 kr, Kis András 10 kr, Szalai Sándor 10 kr, Borus János 30 kr, Balog Miklós 10 kr, Csontos József 20 kr, Ménes Sándor 10 kr, Ujházi János 10 kr, Bereczki Istvánné 10 kr, Gömöri Bálint 10 kr, Kovács Mihály 10 kr, Seres Lajos 10 kr, Szabó Mihály 10 kr, Kis István 10 kr, Törös Mihály 10 kr, Bureczky József 20 kr, Kálmán István 10 kr, Vass István 10 kr, Molnár András 10 kr, Molnár Mihály 20 kr, Nagy József 10 kr, Veres István 10 kr, Szilágyi János 10 kr, Pál József 10 kr, Vig Gábor 40 kr, Kis Gábor 20 kr, Nagy Mihály 20 kr, Tömösváry Mihály 20 kr, Ménes Ferenczné 10 kr, Harsányi János 50 kr, Szakál Ferencz 30 kr, Kecskés György 10 kr, Harsányi István 10 kr, Molnár Mihály 10 kr, Balog János 1 frt, Ötvös Bálint 30 kr. Szücs Jánosné 10 kr. összesen 7 f. 90 kr.

Tóth Péter 3 kr, Patáki Mihály 10 kr, Tö-

rös Gábor 6 kr, Bihari Sándor 7 kr, Bajdó Bálint 10 kr, Gál Mihály 7 kr, Nagy Sándor 10 kr, Gál János 6 kr, Harangozó András 10 kr. összesen 69 krajczár.

A négy aláírási iven, a gőzmalom és takarékpénztár adományaival együtt, összesen 746 fr. és két darab arany. (Folytatjuk.)

A helybeli „István gőzmalom társulat,” mely fényesen igazolja a szentírás azon mondatát: „a feltámadás, az élet,” folyó hó 9-kén tartja szokott félévi közgyűlését; melyen a tisztujítás, a számadások letétele s több eféle nagyérdékű tárgyak lesznek szőnyegen. — Hallomás után azt is írhatjuk, hogy a minden életrevaló testtel és testülettel közös terjeszkedési vágy, egyesülten azon tapasztalattal, hogy ezen vállalat az utóbbi időkben, nem csak külföldről (p. o. Triest, Brünn sőt Mannheimból is) jelentkezetteknek, de saját legközelebbi vásárlóinak sem tudott elég gyártmányt szolgáltatni, — azon eszmét szülték az ügy élén állók többségében, hogy a gőzmalom erejének megkétszerezése, vagy legalább megnagyobbítása talán szükséges volna. — Ha jól vagyunk értesülve, ezen észme, most a közgyűlés elé fog vitetni, és a kérdés, mely nem kevésbé fontos a „lenni vagy nem lenni” kérdésénél, előlegesen ott megvitatlatni.

Az „István gőzmalom társulat” ez idő szerint 257 részvényest számlál, összesen 1851 db. 105 ofrtos részvénynyel, 194,355 ofrt értékben. — Részvényei — melyek egyébiránt alig kaphatók — a legkülönbözőbb áron kelnek, úgy hogy közelebb 125 ofrtól is, de 210 ofrtól is történtek eladások.

A városunkban egy idő óta elszaporodott tolvajságok s erőszakoskodások nem engedik, hogy — bár nem szokásunk — egy figyelmeztést ne intézzünk a városi hatósághoz, az éji őrködést illetőleg. — E tekintetben közelebb azon intézkedés történt, hogy kiki azon tized részére tartozik éji őrt adni, melyben lakik. E szabálynak természetes következménye, hogy egyik tized a másik felett tulterhelhetik, a melyikben p. o. 50 ház van, annak lakóira kétszer kerül az őrködés

sora, míg a 100 házas tizedéire egyszer, s a kinek férfi cseléde nincs, maga pedig őrt nem állhat, az évenként 4—5 frtnyi közvetett adóval terhelhetik; és miért? van-e az ily őrjárásnak haszna? — Valóban semmi. — Rendes őrjárat szigoru felügyelet mellett talán legcélszerűbb volna a közbiztonságra, nézve és okvetlenül kevesebbe kerülné.

A színházból hazafelé menőket, már csaknem egy év óta boszantják, és fenyegetik a kocsik. — E baj tűrhetőbb volt, míg azok — ha nem csatlódunk: a leléptetett tisztikar intézkedése folytán, — a burkolat mellett jártak, de egy-két hét óta e szokás is megszűnt, és a lovak nem csak a burkolatról le nem térnek, hanem annak hol jobb, hol bal oldalán, hol közepén bolyonganak ide s tova. — Más városokban szabály, hogy a kocsik mindig jobb felől hajtanak, s ha már kocsizóink a tömeg széteszlását bevárni, vagy a fűvészkert felé tartani, vagy csak a burkolat mellett hajtatni is nem akarnak, legalább ama szabály elfogadását, valóban joggal követelhetjük tőlök.

A „Vasárnapi U” a D. Közlöny házassági hirdetését megemlítvén, így kiált fel: „Ilyen emberek is találkoznak már Debreczenben?” — Találkoznak, kedves collega, de nem debreczeniek.

Gróf Erdödi, ki Borsodmegyében a Rákóczi jószágokat bírja, közelebb II. Rákóczi Ferencz hamvait, Török országból saját költségén haza szállíttatni ajánkozott. Ugyancsak e kegyeletos tény rendezésére, egy bizottmány alakult Pesten.

Figyelmeztetjük t. olvasóinkat a mai előadásra, (A szigetvári vértanuk) melynek tiszta jövedelmét Reszler, a magyarországi vízkárosultak részére ajánlotta fel. — A külön adakozásokhoz egy iv lesz a pénztárnál kitéve.

A színházban több érdekes ujdonságon kívül, Gemma di Vergy, Donizetti nagy komoly dalművére készülnek, mely a jövő hó folytán jeles bassóink Baráthy javára fog előadatni.

Kivonatok

Debreczen város régi jegyzőkönyveiből.

(Folytatás.)

Mátyás apostol napja előtti szombaton Nyíró Péternek a leégett kastély melletti háza megbecsülte.

1568. Biró Zabó Dávid.

Menybemenetel utáni szombaton: Valami Blasius nevű pap Csengerből ide hozatott kötözve; — ki csodálatos és hallatlan fajtalanságokon kapatván, s e vétkei sok tanúval bebizonyítván, megégetésre ítélte, s mai napon a városon kívül tüzzel megégette, s minden szánakozás nélkül, a tűz ereje által, husból hamuvá változott.

Valami tolvaj a minapi tűz alkalmával, Szijjártó János házában némely dolgokat ellopván, fellelte törvényt hozatott, s ellopás miatt felakasztatott.

Sz. Márton napján Csötörtökön: A Tokajiak ezen nap, reggeli harangozásokor e városba berohantak, Ember Mihály házában a harminczaddal felprédálták; a harminczadosok közül Vas Farkast, Geszterédi Mihályt, és Bán Mihályt hátra kötött kezekkel Tokajba hurczolták, Guthy Antal harminczadost pedig, Geszterédi Mihály házában puskával keresztül lövén, azonnal megölték, s azon uton a megkötözöttekkel visszamentek.

1570. Főbiró Duskás Ferencz.

Stanislaus nap utáni szerdán: Bartzi Péter özvegye Szent László utczában levő házában, Magyar Istvánnak 5 frt. 75 dénárért eladja.

Mária fogantatása utáni szombaton: Simigius Mátyás debreczeni predikátort Rác György, ki most Homonnay István uram szolgája, azzal vádolja, hogy a váradi szőlőskertnél megverte, kardját és lánscsákát elvette, s őt üldözte. — E vád derék emberek közbenjárására úgy egyenlített ki, hogy Simigius Mátyás uram adott annak 5 forintot. — Ez egyességnél Melius Péter uram nem csak jelen volt, de azt eszközölte is.

Jegyzés. Ezen jegyzőkönyv első azok közül, melyeknek elején könyörgés van.

1571. Főbiró Gombos Bálint.

Sz. György estéjén: Az elmúlt télen Duskás Ferencz főbiró által, a tanács akaratából épített a temetőben, az Isten igéje hallására az auditorium, a hozzá tartozó épületekkel, a mindenható Isten tisztességére s dicsőségére, és a Krisztus hívei nyugodalmára.

Ferencz nap utáni Szombaton: Ezen Debreczen város predikátora Melius Péter uram, és Patkó Mihály lakostársunk közl, bizonyos perpatvar támadt a vallásról, jelesen az Istenről. — Melius Péter uram vádolá Patkó Mihályt, hogy részese Plandrata György, Dávid Ferencz vaktudományának, úgy a Melius Péter collegája, Simigius Mátyás uram elszakadási szándékának. De becsületes férfiak közbenjárása folytán az egész per lecsendesített, s említett Patkó Mihály bocsánatot kérvén Melius uramtól, felfogadta, hogy soha nem lesz részese aféle áltudománynak.

Mindszent nap utáni csötörtökön: Takaró András, Szücs István elleni perét a nagyságos Vajda székére fellebbezte.

1572. Főbiró Duskás Ferencz.

December 1. Kádár János Közép utczában tartózkodó lakostársunk stb.

December 16. Tiszteletes s nagy tudománnyal megáldott férfiú Melius Péter uram, a Debreczeni Eklézsia pásztora, s az alsó magyarországi ekléziák Superintendense, Dec. 16-kát megelőző éjjel 11 órakor, lelkét az Isten kezébe ajánlván, életét bevégezte. Ki másnap esteli 2 órakor, roppant nép könnyeitől kísértetve, a temető kert keleti részén, a nagyobbik domb tetején eltemette, s sirjára nagy kő gördített.

1573. Főbiró Nagy Balázs.

Erzsébet asszony, Debreczen város egyik volt predikátora Melius Péter özvegye, a Sz. Miklós utca végén lévő szőlőskertnek megterhelése vagy eladásától, eltiltatja testvérét Litteráti Ferenczet.

Martius 16. Szabó Balázs, kit Szakállasnak hívnak, az iskola utczában Sz. András temetője szomszédságában levő házában, 32 frt tartozásban, Király Imrénének egy évig és 3 napig átajánlja. (Folytatjuk.)

Péterfiai színház.

Febr. 19. B á n k b á n volt hirdelve és adatott Falusiak.

— Miért? — A városi rendőr hivatal nem tett észrevételt „Bánkbán” ellen, a cs. policzei azonban jónak látta azt betiltani. E betiltás okát nem tudjuk, de nem győzünk eléggé csodálkozni, hogy míg e darab fővárosunkban, s minden vidéki színpadon kivétel nélkül adathatik, az alatt Debreczenben, egy okadatolatlan veto a hatalmas Bánkbánt, oly hirtelen könyved és vidor Falusiakká varázsolhatja.

Egy lélekzetvétellel elmondhatjuk azt is, hogy a színigazgatóság, egy előadást a magyarországi vízkárosultak javára felajánlván, a városi előjáróság e czélra „II-dik Rákóczy Ferencz fogóságát” választotta, méltán remélve, hogy leginkább e színmű az, mely a színikört megtölteni, s a lehető legnagyobb jövedelmet nyújtani képes. Azonban itt is akadályra talált. — Nem ártana már valahára tisztába jönnünk. Felőlről a városi előjáróság rendőri osztálya van meghívva. a színdarabok adhatása, vagy letiltása felett rendelkezni; azonban minduntalan arról kénytelen meggyőződni, hogy a dologba beavatkozásra mások is jogot tartanak.

Egyébiránt Szigei szép kis színműve, a rögtönzés daczára is elég jól adatott; legfőleggye egy naiv színészno hiánya volt kissé érezhető.

Febr. 20. Nabukodonozor. Verdi 4 szakaszú komoly dalműve. — E dalműről azt olvasók a pesti lapok valamelyikében, hogy ritkán kell adni. Hja! a fővárosiak, sokszori hallás után már minden porcikáját ismerhetik, mi azonban, kiknek részletes ismerkedésre, még nem volt elegendő alkalmunk, minél többször halljuk, annál több dallamos szépséget találunk e műben. — Ma Reszler helyett Prielle éneklé Izmaelt, s ismételjük, hogy e fiatal színész szép jövőt ígérhet magának, de azt csak folytonos tanulás által érdemli el. — Hangja erős és magas, az éneklés jóformán erejébe sem kerül, de még most majd minden színezet nélkül mondja el dalait; ha majd pianora és fortera kellően vigyázand, azt hisszük, apránként el fog enyészni hangjának azon érdesség, vagy túlérezessége, mely most a fülre, különösen a magasbagnál kellemetlenül hat. Kissé jobb tagjártatás sem ártana, mert a karoknak egyformán kiterjegetése unalmas. — Mezei (Nabucco) első jelenetében, a zenekárnál mindig magasabban, a darab többi részében pedig oly szépen és elragadólag énekel, hogy többszöri kihívás és zajos tapsal jutalmaztatott. S a n c a A. (Abigail) mind inkább megbirkozik erős hangjával, egyes helyeken igen jól énekel s ki is hivatott. B a r á t h y (Zachariás) folytonosan jól, különösen szépen énekel a templombani jelenetnél. Ő is kihívás és tapsokban részesült. L á n g h B. (Fenena) szép hangja mellett, nem tapasztalunk előmenetelt. Mimikája épen semmi. F o l t é n y i (Baal főpapja) megállta helyét. Nem tehetünk róla, ha haragot vonunk is árva fejünkre, de kimondjuk azon ohajunkat, hogy a zenekar többször hangolja össze hangszereit. A dalkarok jók voltak. A pusztáiban kardal zajosan megtapsoltatott.

Febr. 21. Szokás ellenére pénteken: A l o w o d i á r v a.

A czimszerepben V á c z y V. köztetszéssel találkozott. (Rochester lordot) S z t u p a igyekezett hűn adni, mi neki sokkal jobban sikerül, ha e tulkomoly zárkozott jellemhez, nem visszatartó, s inkább intricus szerephez illő roszt külsőt választ; általában téveszt e különben tehetségdus színész, hogy csaknem mindig ugyanazon összeránczolt szemölddel, arczára bevágó pofászakállal személyesít jó és roszt embert egyiránt, s e tekintetben nem ártana Foltényitől tanulnia, ki a szerepeihez illő arczidomításban, e társulatnál, alkalmasint első helyen áll.

Febr. 22. V á c z y V. jutalmára: S á m u e l király, 1-ső István sógora. Eredeti történeti dráma 5 felvonásban, Ürményi Lajos, helyben működő színésztől.

E dráma sógora akart lenni D o b s a Lajos „István”-jának; — nagy része jámbusokban iratott, mint amaz, a visiók is előjöttek, mint amabban; de egyéb tekintetben távoli mellékrokonra sem lehet amannak, nem hogy sógora. — Méltányolni kell az igyekezetet, bárkiben is, de dráma és mi több, történeti dráma irásánál az nem elegendő. Az első pár felvonás reményt nyújtott az egészhez, de azontul szerző, erejét mindinkább lankadni s utóbb annyira kimerülni érezte, hogy czélja már csak a dráma minden áron befejezésére látszott irányozva. A helyes irány ellen, első hallatra nem lehet sok kifogás, de igen is van a csattanós és cifra szavakból összegyurt phrasisok és az irtózatosságtól való féltés ellen, általában pedig a történeti igazság érdekében. — Az még hagyján, hogy szerző Zachot Aba Samu alatt nádoroskodtatja, mert bár az első Zach 1-ső András alatt említették történetünkben, lehet hogy ennek apja vagy egy másik, Aba alatt volt nádor; az sem nagy baj, hogy Luczát a Radó leánya dajkájává degradálja, holott az neje volt Radónak, mert hiszen a dajkát is hihatták Luczának, de már az nagyobb baj, hogy Saroltát az ütközetbe vezeti s ott meg is öleti. Tudunkra más Sarolta: Szent István anyja volt oly harczias szellemű, — s bár nem iratjuk, hogy ezen Sarolta is ne tudta volna a kardot forgatni, úgy tudjuk, hogy őt az ütközet után fogatván el Péter, Abát megölette ugyan, de nejét életben hagyta; s midőn szerző e derék nőt az ütközet áldozataként festi, egyszersmind megrabolja a derék Bethien és Apaffy családokat s anyuktól, mert följegyezze Chio keze, hogy Aba halála után Sarolta másodsor is férjhez ment, s Marchard nevű fia lett törzse az említett családoknak. — A darab végén Péternek Aba ellen vívott csatáját, a később következett csanádi gyűlést, s ennek eredményét: Endre Oroszországból hazajöttét, csaknem egy időre olvasztja szerző, pedig e történeteket, nagyobb időközök választják el egymástól. — Egyébiránt szerintünk e drámát gondos átdolgozás élvezhetővé tehetné. — Az előadás nem volt roszt, a szereplők mindent megtettek, a mi tehetségökben állt. Egy kettőnek itt-ott tulságos kiáltozásából el is engedünk volna. — A nézőhely szépen megtelt, s a jutalmazott zajos tapsokon kívül kar, nyak és fülszerekkel tiszteltetett meg.

Febr. 25. A királyleány, mint koldusnő. Raupachtól. — A boszantásig okadatolatlan Griseldisféle tulfeszített tűzpróbák, csak hogy Griseldis jelleme annyiban erősebb, mert annyi igaztalan zaklatás után férjét többé becsülni nem tudá,

Donna Isaura pedig, ki közbenvetőleg mondva, napokig ápolta világtalannak vélt férjét, s a cselet még sem vevé észre, örömmel tárta karjait az aranyműves király elé. — Zöldy (király) Csabi (aranyműves), F. Szabó A. (Izaura), és Foltényi (bohóc) közmegelegedésre működtek. — Nézők meglehetősen számmal.

Febr. 24. Rendes árak mellett: 1-ső István király, Dobsa Lajostól. Nézők — talán a rut, esős idő miatt, — nem nagy számmal.

Febr. 25. A zsidó hölgy, 5 felvonásos komoly dalmű Halevytól, a szokott szereposztással. — Reszlernek mind énekét, mind élethű játékát tekintve, alig ha nem legjobb szerepe Eleazar. Baráthy (Gilbert) hatással énekelt, de ismét megjegyezzük, hogy a hófehér szakál, bajusz és hajjal, sehogy sem fér össze a fekete szemöld. Prielle (Arnold) és Térey A. (Isabella) közti, úgy Isabella és Recha (Sanca A.) közti párdalok most is tetszettek. Nézők közép számmal.

Febr. 26. Örökség. Eredeti dráma 5 felvonásban. Irta Obernyik Károly. Középszámu közönség, melyet bátran esekélynek is nevezhetnénk. — Élvezetes előadás, melyben F. Szabó A. (Matild), és Zöldy (Schmied) mellett Sántát (Ferencz) is kitünőnek mondanók, ha egyes illetlen momentumokkal nem rontá vala játékának öszhangzatát, és külsőleg valamivel kevésbbé lett volna piszkos.

Felhivas színhazi bérletre.

Mély tisztelettel értesitem a t. cz. közönséget, hogy ez évi husvétnapjáig, még egy havi bérletet nyitok, melynek eszközöltetését, a Szinügyegylet tek. választmánya magára vállalni sziveskedett; ennél fogva midőn én a nagyérdemű közönségnek, eddigi irántam bemutatott ritka buzgalmaért, hálás köszönetemet nyilvánítanám: felkérem hogy még ezen utolsó bérletre nézve, engemet pártfogolni sziveskedjék.

Bérlet ár, 18 előadásra: Páholy 30 frt. — Támlásszék 9 frt. — Zártszék 7 frt. — Földszinti bemenet 4 frt. — Emeleti számozott hely 4 frt. — Előfizethetni szinügyegyleti pénztárnok t. cz. Borsos Ferencz urnál.

Reszler István,
Szinigazgató.

Ezen egyhavi, s körülbelől Martius 10-kén kezdődő utolsó bérlet aláírására, annál nagyobb készséggel hívjuk föl a t. cz. közönséget, mert a

Kiadja a debreczeni Szinügyegylet.

nemzeti színház jeles tagjai ezen bérletet, bérletfolyambani előadásaiakkal is érdekesíteni fogják; — azonkívül L. Hollósy Kornéliát hazánk kedvelt csalogányát is néhány előadásra megnyerni szerencsénk levén, biztosíthatjuk a bérlőket, hogy helyeikről, e művésznő föllépései alatt külön nyitandó bérletre is, mások előtt rendelkezhetnek.

Az aláírási ivallekkal, mindenek előtt az eddigi bérlők — kik e szintársulatot eddig is gyámolították — fognak szándékuk nyilvánítása végett megkerestetni. Kelt Debreczenben a február 21-én tartott választmányi ülésből. — Farkas Ferencz elnök. Dr. Popper Alajos jegyző.

Ma Szombaton, Mart. 1-sőjén,
a vizkárosultak javára adatik:

A szigetvári vértanúk.

Történelmi tragoedia 4 felvonásban.

Irta Jókai Mór.

Nyíll-tér.

A t. cz. közönséghez.

A műhelyem iránt országszerte nyilvánult közbizalom szükségessé tette, hogy vásárlóim nagyobb kényelmére, munkáimnak Debreczenben is raktárt nyissak.

Tisztelettel jelentem tehát a nagyérdemű közönségnek, miszerint c s i z m a r a k t á r a m Debreczenben Márton László ur nürnbergi s diavatkereskedésében van, hol készítményim az általam megszabott jutányos áron nagy választásig kaphatók. Pest Febr. 20. 1862.

Sabeck István, csizma készítő.

A szerkesztő izenete.

Kovács E. urnak Szoboszlón. E folyam minden számát megküldtük.

Piacziárak febr. 25-kén.

Középár: 1 Pozsonyi mérő tiszta buza 4 f. 40 kr. — Két-szeres 3 f. 60 kr. — Rozs 2 f. 90 kr. — Árpa 1 f. 90 kr. — Zab 1 f. 45 kr. — Tengeri 3 f. 10 kr. — Köles 3 f. — kr. — Kása 5 f. 20 kr. — Egy mázsa szalonna 28 frtól 32 frtígg. — Egy font marhahus 19 kr.

Szerkeszti: Illésy György.